

¹¹Amikor pedig ezeket hallották, mondott egy példázatot is, mert közel volt Jeruzsálemhez, és azt gondolták, hogy azonnal meg fog jelenni az Isten országa. ¹²Így szólt tehát: Egy előkelő ember távoli országba utazott, hogy királyi méltóságot szerezzen magának, és úgy térjen vissza. ¹³Hívatta tíz szolgáját, átadott nekik tíz minát, és azt mondta nekik: Kereskedjete, amíg vissza nem jövök. ¹⁴Alattvalói azonban gyűlölték őt, ezért küldöttséget menesztettek utána, és azt üzenték: Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék felettünk. ¹⁵Amikor pedig megszerezte a királyi méltóságot és visszatért, magához hívatta azokat a szolgákat, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki hogyan kereskedett. ¹⁶Jött az első, és azt mondta: Uram, a minád tíz minát nyert. ¹⁷Az erre így szólt: Jól van, jó szolgám, mivel hű voltál a kevésen, legyen hatalmad tíz város fölött! ¹⁸Aztán jött a második, és jelentette: Uram, a minád öt minát nyert. ¹⁹Ehhez pedig így szólt: Uralkodj te is öt városon! ²⁰Jött a harmadik is, aki így beszélt: Uram, itt a minád. Egy kendőbe kötve őriztem. ²¹Féltem ugyanis tőled, mivel könyörtelen ember vagy: azt is behajtod, amit nem fektettél be, és learatod azt is, amit nem vetettél el. ²²Ekkor az így szólt hozzá: A saját szavaid alapján ítélek meg, gonosz szolga! Tudtad, hogy én könyörtelen ember vagyok, hogy behajtom azt is, amit nem fektettem be, és hogy learatom azt is, amit nem vettem el? ²³Miért nem tetted hát a pénzemet a pénzváltók asztalára, hogy amikor megjövök, kamatostul kapjam meg? ²⁴Az ott állóknak pedig ezt mondta: Vegyétek el tőle a minát, és adjátok annak, akinek tíz minája van! ²⁵Mire ezt mondták neki: Uram, annak tíz minája van! ²⁶De ő így válaszolt: Mondom nektek, hogy akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól még az is elvétetik, amije van. ²⁷Ellenségeimet pedig, akik nem akarták, hogy királlyá legyek felettük, hozzátok ide, és vágjátok le itt előttem. ²⁸Miután ezeket elmondta, továbbhaladt Jeruzsálem felé.

Kedves Testvéreim!

Az egyházi év utolsó előtti vasárnapjához értünk. Reménység vasárnapja, amely az előző és a következő heti gondolatkörhöz hasonlóan az utolsó időkről, az utolsó ítéletről szól. Reménykedve várjuk-e az eljövendőt, mi a mi reménységünk, kibe, mibe vetjük reményünket? Ilyen kérdéseket fogalmazhatunk meg ezen a mai vasárnapon.

Egy nagyon érdekes ígét kaptunk ma is, amelynek leginkább a Máté féle változatát ismerhetjük, a talentumok példázatát. De nem csak a pénznem a különbség Jézusnak e két példázata közt. Érdemes figyelni a részletekre. Kezdjük mindjárt azzal, hogy megvizsgáljuk, mikor, milyen körülmények között mondta el Jézus ezt a példázatot.

Lukács az evangéliumában fontosnak tartotta többször is hangsúlyozni, hogy Jézus úton volt Jeruzsálem felé. Ennek a Galilea és Jeruzsálem közötti útnak az egyik utolsó állomása Jerikó városa volt. Az a város, amelynél a zsidó nép, a honfoglalás idején megtapasztalta az Isten hatalmát, amikor a várost körbejárva a kürtökbe fújva leomlottak annak falai. A bevehetetlennek hitt ősi város romba dőlt. Isten hatalmas, és ha ő ítéletet tart, akkor kő kövön nem marad. A Jézust követő tanítványi sereg Jerikóhoz érve már tömeggé duzzad, és Jézus beveszi Jerikót, méghozzá úgy, hogy ledönti a falakat, legalábbis jelképesen. Hiszen a „városfalat őrző”, azaz a városba érkezőket megállító fővámszedő, Zákheus életfordulatával valami olyan történik, ami után az emberek azt gondolják, hogy most van itt az idő, elérkezett az Isten országa: ¹¹Amikor pedig ezeket hallották, - mármint Jézusnak Zákeoushoz intézett szavait - mondott egy példázatot is, mert közel volt Jeruzsálemhez, és azt gondolták, hogy azonnal meg fog jelenni az Isten országa.

Ebben a felfokozott hangulatban szólal meg tehát Jézus és mondja el a példázatot, majd azt olvassuk: ²⁸Miután ezeket elmondta, továbbhaladt Jeruzsálem felé.

Miért fontos mindez? Azért, mert könnyen félreérhetővé válik a példázat, ha nem látjuk, hogy Jézus mikor és miért mondta el. Máté a másik példázatban, ahol Jézus talentumokat említ egyértelműen az ítélet ránk eső részéről beszél, arról, hogy legyünk készen számot adni.

És bár nagyon hasonló a két történet - és Jézus most is az ítéletről beszél -, de mai alapigénk főszereplői nem a szolgák, hanem a királlyá lett úr.

A példázat szerint: Egy előkelő ember távoli országba utazott, hogy királyi méltóságot szerezzen magának, és úgy térjen vissza. ¹³Hívatta tíz szolgáját, átadott nekik tíz minát, és azt mondta nekik: Kereskedjete, amíg vissza nem jövök.

Jézus úton volt Jeruzsálem felé, azért, hogy „királyi méltóságot szerezzen magának”. A példázatnak ez az üzenete talán az őt hallgatók számára még rejtett volt, de számunkra, akik már tudjuk, hogy mi következett ezek után, már egyértelmű, hogy itt Jézus magáról beszél. Mert mi már tudjuk, hogy Jézus mint győztes király volnult be Jeruzsálembe, majd mint megkoronázott fő, töviskoronával a fején szerezte, - a szó eredeti értelmében vette meg - a királyságot, méghozzá az ő vére által. Az ő vére volt a vételár, hogy elvegye

Istentől a királyi méltóságot. Ahogyan az apostoli hitvallásban mondjuk: ott ül a mindenható Atyaisten trónján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Jézus vére volt az ár, hogy átvegye Istentől a királyi pálcát – ahogy a Jel. fogalmaz. azaz az ítéletet jelképező jogart.

Reménység vasárnapja van. A mi egyetlen reménységünk, az Isten előtt, a mi egyetlen reménységünk az utolsó ítéletben, hogy Isten átadta az ítéletet Jézusnak.

Egy előkelő ember elment a királyi méltóságért... értették ezt akkoriban, amikor a sokak által Istenként tisztelt császárhoz kellett elmenni, hogy királyi méltóságot vásároljon valaki, hiszen ezt tette a Heródes királyi család több tagja is. Egy közülük való megy a császárhoz. Egy ember, aki azért mégiscsak előkelő, megy az Istenhez a királyi méltóságért. Jézus példázata minden részletre kiterjed. Ő egy volt közülünk, aki elment és átvette a királyi pálcát. Az ítéletet tehát reménységgel várhatjuk. Illetve várhatják azok, akik számára Jézus személye elfogadható.

A példázat szerint a még csak előkelő ember hívatta 10 szolgáját és 10 minát adott nekik. A példázatban a pénz értéke most nem lényeges, az viszont igen, hogy mindenki kapott, és mindenki egyformán kapott. A 10-es szám a Bibliában a teljesség száma – azaz lefordíthatjuk úgy, hogy mindenki kapott Jézustól valamit, amit használhat.

És itt jön a legnagyobb csavar a másik példázathoz képest, amikor arról volt szó, hogy ki hogyan használja. Mert itt nem az a lényeg, hogy hogyan használta fel kapott ajándékot, hanem, hogy hogyan tekintett arra az előkelő emberre. ¹³Hívatta tíz szolgáját, átadott nekik tíz minát, és azt mondta nekik: Kereskedjete, amíg vissza nem jövök. ¹⁴Alattvalói azonban gyűlölték őt, ezért küldöttséget menesztettek utána, és azt üzenték: Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék felettünk. ¹⁵Amikor pedig megszerezte a királyi méltóságot és visszatért, magához hívatta azokat a szolgákat, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki hogyan kereskedett.

A példázatban aztán három szolga kerül elő: az első, aki az egy minából 10-et, a második 5-öt szerzett, a harmadik így beszélt: Uram, itt a minád. Egy kendőbe kötve őriztem. ²¹Féltem ugyanis tőled, mivel könyörtelen ember vagy: azt is behajtod, amit nem fektettél be, és learatod azt is, amit nem vetettél el. ²²Ekkor az így szóló hozzá: A saját szavaid alapján ítélek meg, gonosz szolga!

Azok a szolgák, akik hitték, hogy uruk a távolléte alatt király lett, akik szerették őt, és hallgattak a szavára azok jutalmat kaptak. Beigazolódott számukra, hogy a reménység nem szégyenít meg.

Akik viszont gyűlölték vagy könyörtelen embernek tarották büntetést kaptak. Még az is elvétellettőlük, amelyük volt. Volt, aki a vagyonával, más az életével fizetett, mert nem hittek.

Reménység vasárnapján az ige azt kérdezi tőled: akarod-e, hogy Jézus uralkodjon feletted? Hiszel-e neki? Ő elment, hogy elvegye a királyságot az ítéletet Istentől. Vissza fog térni, és eljön ítélni élőket és holtakat. És ki ki elnyeri azt, amit e testben cselekedett.

Luther a Kis Kátében Jézussal kapcsolatban a következőket mondja: Ő „az én Uram, aki engem elveszett és megítélt embert megváltott, vagyis minden bűntől, a haláltól és az ördög hatalmából megszabadított, és magáévá tett, nem arannyal, sem ezüsttel, hanem szent és drága vérével, ártatlan szenvedésével és halálával, hogy egészen az övé legyek, az ő országában őalatta éljek, és neki szolgáljak örök igazságban, ártatlanságban és boldogságban, mert ő feltámadott a halálból, él és uralkodik örökké.”

Az utolsó ítélettel kapcsolatban sokszor elmondjuk, hogy nem tudjuk mikor lesz. Lehet, hogy még ma meg kell állnunk Krisztus királyi trónusa előtt, ahol nem az lesz a kérdés, hogy 10 vagy 5 minát szereztünk-e, hogy mennyire voltunk tökéletesek, hanem az, hogy Jézust tartottuk-e a mi megváltó Urunknak.

A gyerekek amikor rájuk szólok, hogy valamit csináljanak meg, és nagyon nincsen hozzá kedvük, kitaláltak egy elég hatásos visszaszólást: Apa, nem te vagy a főnök, hanem Jézus a főnök! Szeretem ezt a visszaszólást, és nem is szoktam belekötni, csupán hozzáteszem, hogy igen Jézus a főnök, de ő engem bízott meg, hogy vigyázzak rátok. Nálunk Jézus a főnök! De jó lenne, ha valóban nem csak szavainkban, hanem egész életünkben ezt éreznék, hogy ő a főnök, ő a mi életünk, minden tettünk kezdete és vége. Adj a Isten, hogy így legyen! Ámen.